

[Hans Rasmussen.]

rådighed, er selvfølgelig ikke at overflødiggøre de private pengeinstitutter. Vi ønsker tværtimod, at de private pengeinstitutter vil være i stand til at skyde penge ind, både når det drejer sig om forandringer og om bygning af fartøjer i småskibsfarten, således at de 5 mill. kr., der fra statens side stilles til rådighed, måske kan anbringes som prioriteter efter de penge, institutterne eventuelt vil skyde ind i disse projekter.

Jeg kan med disse bemærkninger på det samlede udvalgs vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse i den skikkelse, hvori det er fremsat af den højtærede handelsminister.

Oluf Pedersen: Jeg ønsker blot at udtrykke min tilfredshed med, at der nu optages forhandlinger med småskibsfarten angående statsbanernes konkurrence, og jeg håber, der vil komme et godt resultat ud af det.

Ministeren for handel, industri og søfart (Lis Groes): Jeg takker udvalget for den hurtige og velvillige behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1—9 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Da der ikke er stillet ændringsforslag, og da der ikke er rejst spørgsmål, som forudsætter udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette forslag som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om udførsel og indførsel af levende dyr m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2083; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3717).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Peter Nielsen: Det foreliggende lovforslag er fremkommet som følge af en henvendelse fra landbrugsorganisationerne, der ønsker en

udvidelse af kvalitetskontrollen med avlskreaturer, der eksporteres, ligesom man ønsker kontrollen med udførsel af avlssvin lovfæstet. Endvidere har kvægavlsforeningerne ønsket kontrol med import og eksport af tyresæd. Disse berettigede ønsker opfyldes ved dette lovforslag, hvis § 2, stk. 2, bestemmer, at landbrugsministeren ved administrationen af loven skal bistås af et udvalg, hvori repræsentanter for de interesserede landbrugsorganisationer skal have sæde. På den måde mener man at opnå, at loven kommer til at virke efter erhvervenes ønske. Jeg går ud fra, at dette udvalg bliver så alsidigt sammensat som muligt, således at f. eks. også husmandsorganisationerne bliver repræsenteret.

Lovforslaget fremmer samtidig forenklingsprincippet, idet der deri er samlet bestemmelser fra en række andre love. Det er en tendens, som der kun er grund til at takke den højtærede landbrugsminister for.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget, idet jeg dog mener, der er enkelte ting, som det måske kunne være betimeligt at drøfte i et udvalg.

Henry Hansen: På min gruppes vegne kan jeg udtale sympati for det foreliggende lovforslag. Man har her søgt at samle alle hidtil gældende bestemmelser på dette område i een lov, og det kan naturligvis kun være en fordel, idet lovgivningen herved bliver mere overskuelig.

Det nye, som lovforslaget indeholder, findes jo i § 2, som går ud på, at landbrugsministeren efter forhandling med de interesserede landbrugsorganisationer kan forbyde udførsel af husdyr til levebrug og af sæd af disse; ministeren kan endvidere fastsætte bestemmelser til sikring af, at husdyr, der udføres herfra landet eller indføres hertil landet til levebrug, opfylder rimelige krav i henseende til afstamning og kvalitet. Tilsvarende bestemmelser kan ministeren fastsætte med hensyn til indførsel og udførsel af sæd af husdyr.

Man giver altså herved landbrugsministeren nye bemyndigelser. Han har i forvejen mange. Der er måske næppe nogen minister, som har flere. Ganske vist skal landbrugsministeren, forinden han udsteder de i § 2 omtalte forbud og bestemmelser, forhandle med eet eller flere af ham nedsatte udvalg,

[Henry Hansen.]

hvori de interesserede landbrugsorganisationer har sæde; der vil derfor, siger den højtærede landbrugsminister i sin fremsættelsestale, ikke være fare for, at berettigede interesser gås for nær ved afgørelsen af disse ting. Det kommer naturligvis an på, hvordan man ser på det. Det kunne måske være på sin plads, at der var mere almengyldige regler for disse afgørelser, f. eks. at der skulle finde en vis form for registrering sted, før udførsel kan ske. Men det er noget, som jeg mener man kan se på i et udvalg.

Det, som jeg mener man må spørge om i anledning af dette lovforslag, er: Hvad tjener den enkelte, og hvad tjener samfundet bedst? Når talen nu er om at skabe en mulighed for forbud mod udførsel af såvel avlsdyr som sæd af disse, mener jeg, det er i alles interesse, at dette bliver muligt. I henhold til vareforsyningsloven gives der for tiden ikke tilladelse til udførsel af avlssvin. Det vil sikkert være hensigtsmæssigt, at man til enhver tid vil kunne udstede forbud mod udførsel af avlsdyr til andre lande. Det vil måske være endnu mere hensigtsmæssigt, at man kan udstede forbud mod udførsel af sæd af avlsdyr, og ligeledes at man, for ikke at ødelægge danske avlsdyrs renommé i udlandet, kan stille visse krav med hensyn til afstamning og kvalitet. Om så disse afgørelser skal træffes på den af landbrugsministeren foreslåede måde, eller det kan ske på en anden måde, det mener jeg som sagt vi må drøfte i et kommende udvalg.

Reedtz-Thott: Det foreliggende lovforslag indeholder seks forskellige punkter, som man igen kan dele i to afsnit. Det drejer sig først om at beskytte dansk husdyrbrug og dansk vildt mod smitsomme sygdomme, mod skadelige dyr og mod dårlig kvalitet, når det drejer sig om indførsel udefra. Man vil altså ved denne lov skabe en bemyndigelse for landbrugsministeren til at forhindre, at danske husdyr og danske dyr i det hele taget udsættes for smitte eller sygdomme fra andre dyr, som er indført her til landet. Endvidere skal landbrugsministeren kunne forhindre, at der indføres avlsdyr af dårlig kvalitet, som kan gøre dansk avlsarbejde skade.

Samtidig tager loven sigte på at beskytte vore avlsdyrs renommé, idet der gives landbrugsministeren mulighed for at forhindre

udførsel af avlsdyr af dårlig kvalitet. Dermed beskytter man jo også vore muligheder for at handle i udlandet, idet man altså gør det umuligt for folk med en mindre god moral at udføre dyr, som ikke er på højde med den standard, danske avlsdyr bør have, når de sælges til udlandet.

Alle disse bestemmelser findes i virkeligheden stort set i allerede eksisterende love, og det, man gør ved dette lovforslag, er blot at slå disse bestemmelser sammen, sætte dem i system og anbringe dem i en ny bemyndigelseslov til landbrugsministeren. Man føjer så en ny ting til — og det er det næste punkt, jeg vil tale om — nemlig en bestemmelse, der tager sigte på beskyttelse mod konkurrencen udefra, idet landbrugsministeren får bemyndigelse til at forhindre, at godt avlsmateriale af danske dyr, som vi, om jeg så må sige, har patent på her i landet, sendes ud af landet og på den måde kan komme til at virke som konkurrenter til vor egen avl. Et sådant forbud har man allerede i øjeblikket mulighed for at iværksætte, som påpeget af den højtærede landbrugsminister i hans fremsættelsestale, idet der i vareforsyningsloven er en bestemmelse, som hindrer udførsel af danske avlssvin. Det ærede medlem hr. Henry Hansen udtalte, at det efter hans formening var rigtigt, der var et sådant forbud. Jeg skal også gerne erkende, at landbrugsorganisationerne er gået ind for dette og altså må mene, det er rigtigt. På den anden side har vi dog årene igennem stadig haft diskussion om dette spørgsmål. Man har ment, at det sialg, der fandt sted f. eks. fra Norge og fra Sverige af svin af dansk landrace til Amerika og vel også til England, hvor man er interesseret i at blande racerne, i virkeligheden berøver os den patentbeskyttelse, vi tror at have.

Nu ser jeg vel, at tanken er, at kommende bestemmelser skal træffes af landbrugsministeren i samarbejde med landbrugets egne organisationer, men jeg tror, at mit parti vil ønske, at landbrugsministeren til hver en tid ikke alene vil lytte til den tradition, der måske findes indenfor landbrugsorganisationerne på dette område, men også — og vi kan vel få lejlighed til at tale om i udvalget, hvordan det skal foregå — vil undersøge, om den bestemmelse, der går imod udførsel af danske avlskreaturer, virkelig også er til den gavn, som det var tænkt. Man kan

[Reedtz-Thott.]

nemlig meget vel tænke sig, at hvis vi her i landet blev mere indstillet på at blande vore racer, end vi er nu, f. eks. blev indstillet således, som man er i England, kunne vi måske selv få nogen gavn deraf, og at et traditionsskifte på dette område måske kunne være til gavn for dansk landbrug.

Løvrigt kan jeg på mit partis vegne tilsege dette lovforslag en velvillig behandling, idet jeg må bede om, at vi får de forhold, som jeg her har draget frem, oplyst i udvalget, og idet vi selvfølgelig er villige til at medvirke til en på dette område gavnlig lov for dansk husdyravl.

Kirkegaard: Mit parti kan tiltræde, at landbrugsministeren bemyndiges til under skiftende forhold at træffe sådanne foranstaltninger, at det såvidt muligt sikres, at vore eksportvarer, hvadenten det drejer sig om levende kreaturer eller om kød, fourage el. lign., ikke er befængt med smitsomme sygdomme. Opretholder vi ikke sådanne bestemmelser, så vil det ganske givet skade vore eksportmuligheder. Omvendt er det i lige så høj grad i landets interesse, at vi videst muligt søger at sikre, at dyr eller produkter, som indføres her til landet, heller ikke er inficeret med lignende smitsomme sygdomme; det ville jo afgjort være til skade for vor produktion.

Hvad angår enkelthederne i lovforslaget, må jeg erkende, at jeg ikke helt forstår § 3, stk. 4. Derfor ville jeg gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om der, når der tales om smitstof, tænkes på smitstof, der på en eller anden måde hænger ved dyr eller produkter, som agtes indført her til landet, eller om der tages direkte sigte på rendyrket smitstof, bakterier eller virus, som skal indføres enten til forsøg, til forskning eller til fremstilling af serum. Hvis det er det sidste, der er tilfældet, mener jeg, at sådan indførsel bør omgærdes med endog meget strenge restriktioner.

Når landbrugsorganisationerne har ønsket en vis kontrol med kvaliteten af avlsdyr, hvadenten de indføres her til landet eller udføres her fra landet, så mener jeg, at dette ønske må opfyldes, således som det også foreslås i lovforslaget. En sådan kontrol gælder jo allerede for visse andre produkter og fungerer, såvidt jeg ved, ganske tilfreds-

stillende, måske nok mest tilfredsstillende, hvad angår selve princippet; enkelthederne kan det måske knibe med en smule nu og da.

Hvad dernæst angår forbud mod salg af prima avlsdyr til konkurrerende lande, er dette efter min mening et noget vanskeligt problem. Mon ikke vi af flere grunde skal være en lille smule varsomme med et altfor kategorisk forbud i så henseende.

Jeg tror iøvrigt ikke, at faren for salg og udførsel af vore bedste avlsdyr er særlig stor. De danske bønder og i ganske særlig grad de, der står for ledelsen af vore store kvægavlsforeninger, ved meget vel, hvad gode dyr er værd i avlen. De bedste dyr kan simpelthen ikke købes for penge, så længe vi selv har brug for dem i avlens tjeneste. Vore dygtige opdrættere har stadigvæk brugt det princip, at de har solgt det ringeste og selv beholdt det bedste. Det er et godt princip, som har givet store resultater, og det er i hvert fald forbigået min opmærksomhed, hvis der er sket ændringer i så henseende.

I forbindelse hermed kunne det måske være rimeligt også at nævne, at vi kan komme i den modsatte situation, at vi nu og da er nødt til at købe gode avlsdyr udefra. Jeg gentager, at mit parti selvfølgelig ikke vil modsætte sig en bemyndigelse til landbrugsministeren som den i lovforslaget nævnte; mange vil måske mene, at jeg er gammeldags, når jeg giver udtryk for, at jeg personlig slet ikke er sikker på, at vi vil stå os ved, hverken når det drejer sig om salg af avlsdyr, eller det drejer sig om et hvilket som helst andet område, at omgærde os med noget i retning af en kinesisk mur.

Løvrigt vil jeg gerne anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Oluf Pedersen: De bestemmelser, der angår kontrol med sygdomme, kan jeg give principiel tilslutning til. Om lovforslaget er affattet lidt indviklet, så det ikke er let at forstå, er en anden sag, men det kan vel ændres i udvalget, så at det bliver således, at i hvert fald medlemmer af tinget kan forstå, hvad der står i loven.

Med hensyn til eksportvarers kvalitet indeholdes der i lovforslaget bestemmelse om, at man ikke må eksportere meget dårlige varer, og det er jo ikke noget nyt. Hvor meget en sådan bestemmelse er værd, kan

[Oluf Pedersen.]

vel omtvistet, men der er det pudsige ved dette lovforslag, som også det ærede medlem hr. Kirkegaard var inde på, at der her er noget virkelig nyt, idet man også forbyder at eksportere de gode varer. Det, man får lov at eksportere, skal være en mellemkvalitet, det, man populært kalder en blød mellemvare. Jeg tror ikke, det er nogen god idé, og hele lovforslaget er vist ikke til nogen nytte. Skal vi også til på dette område at lave jerntæpper? Det synes jeg ikke vi skulle give os af med, men det hele spiller vel ikke så stor en rolle, så der sker sikkert ikke noget, fordi man vedtager loven. Jeg tror ikke ret meget på det kontrolvæsen, og det skulle jo gerne være således, når man indfører en bestemmelse om statskontrol, at der så også kan fastsættes klare regler, således at den, der vil eksportere en vare, ved, hvilke krav der stilles til eksporten. Men hvorledes er det her med kvaliteten af avlsdyrene? Jeg synes, det hele er håbløst, og jeg kan ikke forstå det, men jeg har heller ikke set henvendelsen fra landboorganisationerne endnu. Jeg ved heller ikke, om det har nogen betydning, for hvis en mand vil sælge noget, der er ekstra godt, til en høj pris, kommer han nok også af med varen.

Jeg synes som sagt, det er et dårligt lovforslag, men vi har jo fået så mange lovforslag her i tinget, at det vel ikke er meningen, de skal vedtages allesammen, og så kan det her vel passende blive liggende.

Niels Eriksen: Jeg er godt tilfreds med lovforslaget. Det, der foranlediger, at jeg tager ordet, er et par bemærkninger af det ærede medlem hr. Reedtz-Thott og det ærede medlem hr. Kirkegaard, der var betænkelige ved det forbud mod salg af avlsdyr, som dette lovforslag indeholder. Det ærede medlem hr. Kirkegaard sagde endda, at vi ikke skulle omgærde os med en kinesisk mur. Jeg tror, at alle her i salen er klar over, at vi med hensyn til svinene kæmper en hård kamp for at gøre os gældende på markedet. Jeg tror, alle er klar over, hvorfor kampen er så hård. Der er sket en vældig ændring i smagsvanerne. Den slanke linie vinder frem i alle lande, og derfor er det af væsentlig betydning for os, om vi kan skabe en svinestamme, der har mere kødfylde end

de andre, og vi ofrer her i landet indenfor svineavlen store beløb for at nå dette resultat. Det forholder sig nemlig således, at dyret skal have avlsmæssige anlæg for at sætte kød. Det ville da være tåbeligt, når vi endelig har fået en god race indenfor den danske landrace, at give frit løb for den til alle vore konkurrenter. Så tåbelige tror jeg ikke danske landmænd vil være og heller ikke de herrer politikere.

Landbrugsministeren (*Smørum*): Jeg takker samtlige ærede ordførere for venlig tilslutning til lovforslagets gennemførelse.

Det ærede medlem hr. Peter Nielsen spurgte mig, om den bestemmelse i lovforslagets § 2, stk. 2, der lyder således:

„Ved administrationen af bestemmelserne i stk. 1 og de i medfør heraf udstedte bestemmelser bistås landbrugsministeren af udvalg, der nedsættes af ham, og hvori repræsentanter for de interesserede landbrugsorganisationer skal have sæde“,

er således at forstå, at også husmandsorganisationerne bliver repræsenteret. Naturligvis, når der nævnes „interesserede landbrugsorganisationer“, så dækker det også, at husmandsorganisationerne bliver repræsenteret i de udvalg, som skal bistå landbrugsministeren ved administrationen af loven.

Det ærede medlem hr. Henry Hansen gav udtryk for nogen bekymring over alle de bemyndigelser, som landbrugsministeren har i henhold til dette lovforslag. Jeg har været med til at gennemføre adskillige lovforslag, hvor ministeren har fået mange, mange flere bemyndigelser, end der er tale om i dette lille lovforslag. Jeg tror ikke, at disse bemyndigelser til landbrugsministeren egentlig er indsat for at imødekomme ministeren. Jeg kan sige for mit vedkommende, at jeg ønsker ikke alle disse bemyndigelser, hvis der er mulighed for at undgå dem. De er indsat for at placere ansvaret. De er kommet til verden på den måde, at man indenfor de interesserede kredse har drøftet disse ting, og man har altså fundet det praktisk og rigtigt, at lovforslaget udformedes på den måde, som det er sket, med også de bemyndigelser til ministeren, som forslaget indeholder. Det er ganske klart, at når der skal træffes afgørelse i disse spørgsmål om forbud mod udførsel af avlsdyr af ringe kvalitet,

[Landbrugsministeren.]

kan man ikke forlange, at landbrugsministeren skal skønne over kvaliteten, og lige sådan når det drejer sig om forbud mod udførsel af dyr af kvalitetsklasse. Alle disse ting er naturligvis noget, som må drøftes mellem de pågældende udvalg og vedkommende fagministre.

Med hensyn til det spørgsmål, som det ærede medlem hr. Kirkegaard rejste, om bestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 4, vil jeg gerne vende tilbage til det i udvalget, hvor vi kan tale nærmere om det. Iøvrigt finder jeg, at de spørgsmål, der er rejst her, egner sig bedre til at drøftes videre i udvalget. Jeg synes, at de har en sådan karakter, at det ikke er nødvendigt, at vi optager tingets tid med at drøfte dem her; det kan vi gøre med lige så stort udbytte i det kommende udvalg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Peter Nielsen: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov nr. 191 af 17. april 1941 om anlæg af en motorvej fra Rødby Havn til Storstrømsbroen og af lov nr. 168 af 11. april 1942 om anlæg af en motorvej vest om København samt udbygning af Hørsholmvejen som motorvej.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1991; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3580).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Frede Nielsen: Det lovforslag, vi her behandler, rummer en masse interessante detaljer både af vejteknisk og af økonomisk art, betydningsfulde ting, hvoraf nogle bør nævnes allerede her ved første behandling,

men iøvrigt vil jeg i væsentlig grad, sådan som forretningsordenen også forudsætter, her ved første behandling indskrænke mig til at fremsætte nogle principielle betragtninger. Jeg vil gerne sige lidt om nogle af de store linier i disse års danske trafikpolitik. Berettigelsen hertil finder jeg i den kendsgerning, at lovforslagets første del omhandler udbygningen af en del af den vej, der indgår som et led i den såkaldte fugleflugtslinie.

Lad mig tage dette afsnit af lovforslaget først. Det er efter mit skøn klogt og rigtigt, at man går til en investering nu og ikke lader hele dette store projekt ligge tilbage som en samlet masse, hvorved løsningen til sin tid blot ville blive så meget vanskeligere. Jeg tror det rigtigt, at man her følger denne investering op i så hurtigt tempo, som det vil være muligt. Jeg hører til dem, der tror ubetinget på fugleflugtsliniens nødvendighed. Der har over de trafikale dispositioner, som har måttet træffes her i Danmark i efterkrigsårene, hvilet en stor ubestemmelighed, som har gjort dispositionerne så meget vanskeligere at træffe. Det er spørgsmålet om genforening eller ikke-genforening af Tyskland, jeg tænker på. Når man fra mange sider — det gælder også fra svensk og norsk side — har fremsat kritik over opståede besværligheder i Danmark, så glemmer man tre ting, for det første, at Danmark først måtte genopbygge, hvad krigen trafikalt slog i stykker for os, for det andet, at Danmark ikke i en håndvending kunne være indstillet på på helt tilfredsstillende vis at klare det kolossale pres, som nu vældede ind over os i form af en gennemgående trafik fra og til Skandinavien, hvis vældige omfang ingen havde kunnet forudse, og for det tredje netop den ubestemmelighed, som jeg nævnte før.

Hvis Tyskland var blevet genforenet, ville de gamle ruter Trällebrog-Sassnitz og Gedser-Warnemünde straks være kommet i gang og sandsynligvis udbygget, og det ville selvsagt have påvirket vore videre dispositioner på afgørende vis. Udsigterne for en genforening af Tyskland må jo siges at være rykket ud i en uvis fremtid, og det klarer forsåvidt et og andet for os. Når den, forhåbentlig da, kommer i løbet af et år-mål, vil trafikken sikkert allerede være udviklet så voldsomt, at der til den tid vil